

Ders 5 Кыргызчада каалоо, тилек, кыял, максат билдирме.

(Kırgız Türkçesinde istek, dilek, amaç bildirme)

Тилек доктор болгусу келет

Менин атым Тилек. Атам менен апамын айтымына караганда, менин атымы коердо көпкө ойлонушуптур. Атам өтө жаш кезинде дүйнөдөн кайткан агасы Жоомарттын атын койгусу келиптир. Апам муну каалабаптыр. Себеби Жоомарт аба көпкө ооруп, ошол оорусунан каза болгон экен. Менин да ооруп калышымдан корккон апам, өзү каалаган Тилек атын мага коюптур.

Менин келечекте ден соолугу чың, билимдүү, эли-журтуна пайдалуу бир жигит болушуму тилеген экен. Атам болсо, өзүнүн жапжалгыз бир тууганы Жоомарт байкесин алигиче унута албады. Ошону үчүнбү кээде мага Жоомарт деп калат. Айтымында Жоомарт аба абдан акылдуу, таланттуу жана өтө боорукер экен. Сүрөт тартканды жакшы көрчү экен. Атам дагы эле анын сүрөттөрүн катып жүрөт. Айылдагылар “Жоомарттай комузда кол ойнотуп черткен чанда болот. Кайран жигит эрте кетип калдың деп өкүнүп калышат. Ар нерсеге шыктуулугунан кичинесинен эле элдин көзүнө көрүнүптүр.

Ниет, тилек билдирген сөз жана сөз айкаштары

болсом дейм	olsam diyorum
болгум келет	olmak istiyorum
болсом экен	keşke olsam
болгой эле	olsun
болсо эмне	olaydı, olsaydı
болсочу	olaydı
болот эле	olurdu
болоюн деп турам	olmayı dѐşѐnyorum

Мен келечекте доктор болсом дейм. Сени чоңойгондо элине, өлкөсүнө пайдалуу киши болсоң дейм. Кыргызстан бул экономикалык кыйын абалынан батыраак чыкса, өнүксө, өссө дейм.

Жапар чоңойгондо архитектор болгусу келет. Мен кичинемде юрист болгум келчү. Чоң атам айтып берген жайлоолорду, тоолорду ар дайым көргүм келер эле.

Sözlü ve Yazılı Anlatım Dersi Kaynakları

- Abduldayev E. (1998). *Azırkı kırgız tili*. Bişkek: İlim.
- Akdemir R. (2000). *Baldar angemeleri*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G. , Rahat Razak). Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1- 112s.
- Asanaliev Ü. (1964). *Lobnor tilinin grammatikalık kıskaçça oçerki*, Frunze, *Azırkı kırgız adabiy tili*. (2009). Bişkek: KМУИА. -928 b.
- Bartold V.V.(1963). *Kırgızı. Soçineniya*. T.2, Çast I., s.509-510. Moskva.
- Baskakov N.A. (1960). *Tyurkskiye yazıki*. Moskva.

- Batmanov İ.A. (1947). *Kratkoye vvedeniye v izuçeniye kirgizskogo yazıka*. Frunze.
- Batmanov İ.A. (1963). *Sovremenniy kirgizskiy yazık*. Frunze.
- Cumakunova G. (2002). "Kırgız Türkçesi". *Türkler Ansiklopedisi*. Ankara:Yeni Türkiye Yay. Cilt 19, s.596-606.
- Cumakunova, G. (2005). *Türkçe-Kırgızca Sözlük*. Bişkek: Manas Üniversitesi Yayınları.- 1000s.
- Karasayev H.K. (1983), Orfografyalık sözdük. Frunze:KSE
- Keleçektin Eeleri. Añgemeler, Comoktor*. Frunze: Mektep Basması, 1976.
- Kırgız adabiy tilinin grammatikası*. (1980). Frunze: İlim.
- Köseoğlu E. (2001). *Tonton Ene*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk.Yay. 1-88.
- Köseoğlu E. (2003). *Veli Aba*. (Türkçeden Kırgızcaya çev. Cumakunova, G.) Ankara: Diyanet İşl. Başk. Yay.1-136.
- Malov S.E. (1952). *Yeniseyskaya pismennost tyurkov: Teksti i perevodi*. M.-L.
- Oruzbayeva B.O., (1997). "Kırgızskiy yazık". *Yazıkı Mira: Tyurkskiye yazıkı*. Bişkek, s.286-289.
- Tımıstanov K. (1998). *Kırgız tili*. C.I-II, İstanbul.
- Tenişev E.R. (1997). *Drevniy kirgizskiy yazık*. Bişkek.
- Yazım Kılavuzu.(2012). Ankara:TDK Yay.
- Yunusaliyev B.M. (1971). *Kırgız diyalektologiyası*, Frunze.
- Yunusaliyev B.M. (1955). "Problema formirovaniya obşçenarodnogo kirgizskogo yazıkı". *Voprosı yazıkoznaniya*, №2, s.30-41.